

2010

Vuosikertomus

Sisällys

- 3 Johtajan katsaus
- 4 Porin Jätehuolto
 - 6 Keräys, kuljetus, käsittely ja hyödyntäminen
 - 10 Ympäristövaikutusten seuranta
 - 11 Investoinnit
 - 12 Tiedotus
 - 13 Henkilöstö
 - 14 Talous
 - 15 Kehitysnäkymiä
 - 16 Tuloslaskelma
 - 17 Tase
 - 18 Rahoituslaskelma
 - 20 Yhteystiedot

” Porin Jätehuollon taloudellinen tilanne on erittäin hyvä.

Johtajan katsaus

Vuosi 2010 oli voimakasta jätehuollon kehittämisäikää Suomessa; jätelain kokonaisuudistusta valmisteltiin ja jätteverolaki uusittiin. Jätelain kokonaisuudistuksen tavoitteena on edistää jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä, jätteiden kierrätyksen ja muun hyödyntämisen lisäämistä sekä vähentää kaatopaikalle vietävän jätteen määrää. Lailla myös selvennetään jätehuollon vastuunjakoa, täsmennetään eri toimijoiden velvollisuuksia sekä tehostetaan jätehuollon valvontaa. Jätteverolain uudistuksella yksityiset kaatopaikat tulivat jätteveron piiriin yhdyskuntien kaatopaikkojen tapaan. Jätteveron korotuksella pyritään ohjaamaan entistä enemmän jätteitä hyödynnettäviksi. Etelä- ja Länsi-Suomen jättesuunnitelma 2020:n mukaan yhdyskuntajätteestä tulisi kaatopaikkasijoittamisen sijaan hyödyntää 90 prosenttia vuoteen 2020 mennessä.

Suomessa taantuma katkaisi jätteiden määrän kasvun. Samanaikaisesti jätteiden kierrätys ja energiahyödyntäminen lisääntyivät. Suomi tuotti vähemmän yhdyskuntajätettä kuin EU-maat keskimäärin. Materiaalikierrätys on samalla tasolla kuin Euroopassa keskimäärin. EU:n kärkimaihin verrattuna Suomi on selkeimmin jäljessä jätteen energiahyödyntämisessä, mutta lähivuosina muutos etenee nopeasti ja Suomi saavuttaa 90 prosentin hyötykäyttöasteen.

Kierrätys ja hyötykäyttö lisääntyivät myös Porin seudulla. Porin kierrätyskeskus, Hangassuon jäteasema ja lajittelupiste sekä alueelliset hyötykeräyspisteet tarjosivat hyvät palvelut kotitalouksien jätteiden kierrätykseen ja hyötykäyttöön. Porin Prosessivoima Oy:n Kaanaassa toimiva biovoimalaitos

hyödynsi energiatuotannossaan merkittävästi etenkin kaupan ja teollisuuden energijätteitä. Hangassuolla puujätteestä haketettu hake teki kauppansa, samoin keräysmetallit.

Porin Jätehuollon talous on erittäin hyvä. Liikevaihto oli 3 432 637 euroa ja tulos pakollisten varausten jälkeen oli 393 738 euroa. Liikelaitoksella ei ole velkaa.

Hangassuon vanhan täyttöalueen jälkihoitotyöt etenivät hyvin. Jälkihoitolla parannetaan kaatopaikkakaasujen talteenottoa vanhalta käytöstä poistetulta alueelta ja niiden hyödyntämistä mikroturbiinilaitoksessa sähköksi.

Pori 2016 kaupunkistrategian menestystekijäksi asetettiin muun muassa ympäristöystävällinen rakentaminen ja asuminen, johon Porin Jätehuolto toimintasuunnitelmassaan tähtää.

Porin Jätehuolto toimi 15 henkilön organisaatiolla ja järjesti Porin seudun yhteistyökuntien yhdyskuntajätehuollon yhteistyösopimuksen perusteella. Tavoitteenamme on tiivistää kuntien jätehuoltoyhteistyötä Porin seudun kuntien jätehuoltoviranomaisena olemassa olevan kuntalain mukaisen jätehuollon yhteislautakunnan eli liikelaitoksen johtokunnan puitteissa.

Kiitan kuntalaisia ja yhteistyökumppaneitamme hyvästä yhteistyöstä. Porin Jätehuollon johtokuntaa ja henkilöstöä kiitan hyvästä ja tuloksellisesta työstä seudun yhdyskuntajätehuollon kehittämiseksi.

Päivi Repo
johtaja

Porin Jätehuolto

” Jätehuolto edistää kestäväää kehitystä.

- Liikelaitoksena vuodesta 1998
- Yhteistyössä 9 kuntaa
- Toimialueella 128 736 asukasta, 64 355 kotitaloutta
- Henkilöstöä 15
- Liikevaihto 3 432 637 euroa
- Tilikauden tulos 393 739 euroa

Yhdyskuntajätehuolto on kansalaisten terveyteen ja elinympäristöön vaikuttava peruspalvelu ja osa yhdyskuntien infrastruktuuria.

Porin Jätehuolto on seudullisesti toimiva Porin kaupungin omistama liikelaitos. Tavoitteena on parantaa Porin seudun ympäristöntilaa ja asumisviihtyvyyttä järjestämällä kotitalouksille paras mahdollinen jätehuolto. Painopisteinä ovat jätteiden kierrätyksen ja hyötykäytön edistäminen. Toiminnassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä seurataan jatkuvasti lainsäädännön kehitystä.

Porin Jätehuolto on järjestänyt Porin ja sopimuksen perusteella Harjavallan, Kokemäen, Luvian, Merikarvian, Nakkilan, Pomarkun, Siikaisten ja Ulvilan jätelain mukaisen yhdyskuntajätehuollon. Porin Jätehuolto on vastannut Hangassuon jäte- asemasta, Hangassuon pientuojien jätteiden lajittelupisteestä, Porin kierrätyskeskuksesta, alueellista hyötyjätelaitteita Porissa sekä jätehuollon tiedottamisesta ja osaltaan jätehuollon järjestämiseen liittyvistä viranomaistehtävien valmistelusta.

Porin Jätehuollon johtokunta toimii kuntalain 77 §:n mukaisena yhteislautakuntana. Johtokuntaan kuului neljä edustajaa Porista ja kolme yhteistyökunnista. Lisäksi siinä oli edustaja Porin kaupunginhallituksesta.

Visio

Jätehuolto on kokonaisuudessaan järjestetty jätelain mukaisesti, edistää kestäväää kehitystä ja perustuu alueellisiin, ekologisiin, taloudellisiin ja sosiaalisesti kestäviin ratkaisuihin.

Jätehuolto hyödyntää uusia mahdollisuuksia sekä tähtää viihtyisämpään ja terveellisempään asuin- ja elinympäristöön.

Tavoitteet

- viihtyisä, terveellinen sekä turvallinen asuin- ja elinympäristö
- jätehuollon toteutus jätelain mukaisesti
- jätteiden hyödyntäminen valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti

Tehtävät

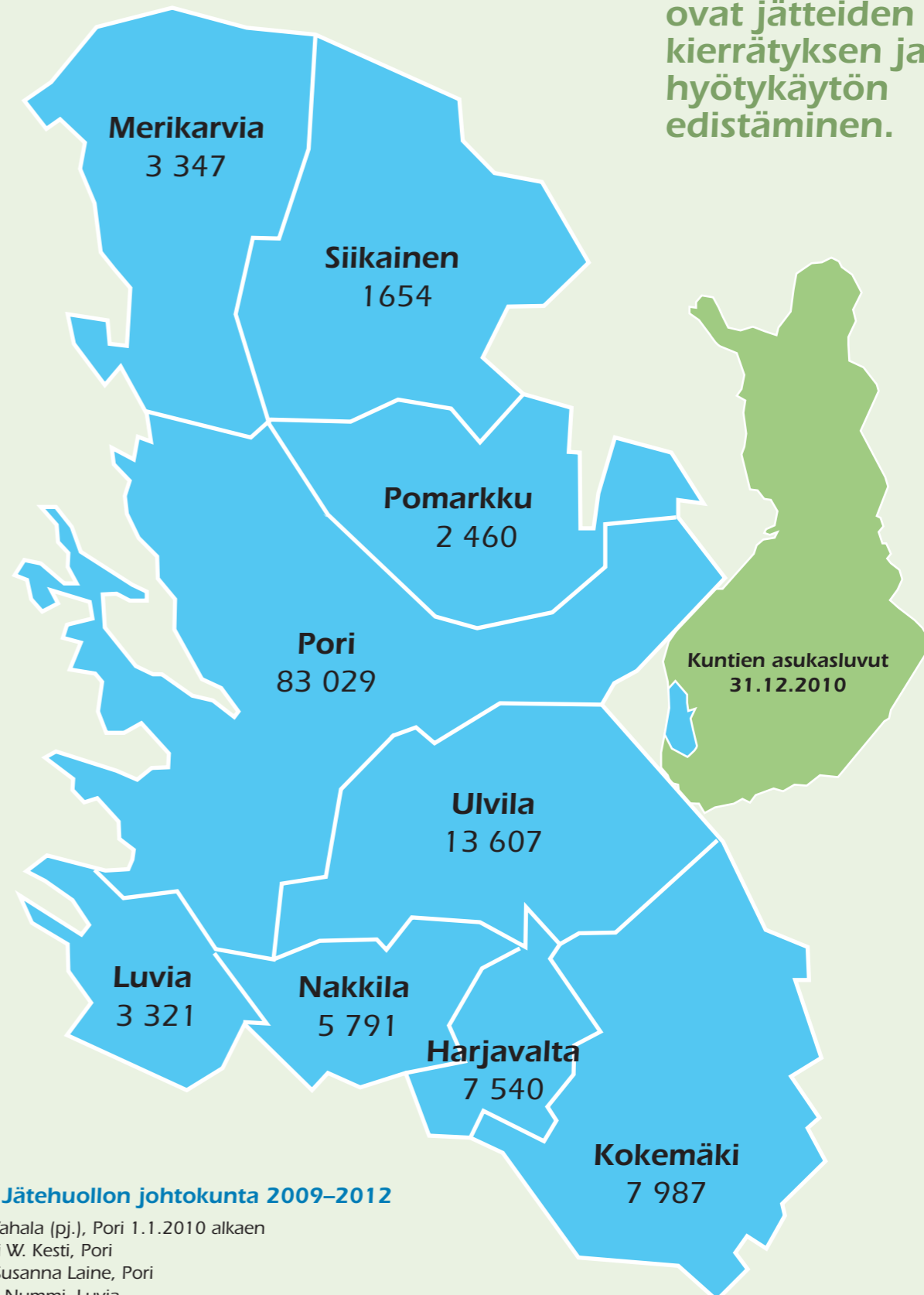
- yhdyskuntajätehuollon järjestäminen jätelain mukaisesti
- jätteiden kierrätyksen ja hyödyntämisen edistäminen
- jätehuollon kehittäminen

- tiedotus
- jätehuollon järjestämisen viranomaistehtävät, kuten jätetaksa ja jätehuoltomääräykset
- seutuyhteistyö kuntien kanssa
- jätehuollon laadukkaan palvelutason turvaaminen koko yhteistyöalueen asukkaalle
- jätehuollon haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen koordinoimalla kuljetuksia, käsittelyä ja hyödyntämistä

Alueellinen yhteistyö

Porin Jätehuolto järjestää jätelain mukaisen yhdyskuntajätehuollon yhteistyöalueella sopimuksen mukaan. Jätehuolto-yhteistyössä on mukana yhdeksän kuntaa, joissa on yhteensä 128 736 asukasta. Noormarkusta tuli Porin kaupunginosa.

” Painopisteinä ovat jätteiden kierrätyksen ja hyötykäytön edistäminen.

Porin Jätehuollon johtokunta 2009–2012

- Ari Vahala (pj.), Pori 1.1.2010 alkaen
- Harri W. Kesti, Pori
- Tea-Susanna Laine, Pori
- Sami Nummi, Luvia
- Jarmo Salmio, Pomarkku
- Eeva Uksjärvi, Pori
- Anja Vaskunlahti (vpj.), Kokemäki

Keräys, kuljetus, käsittely ja hyödyntäminen

Porin Jätehuollon toiminta perustuu kiinteistöllä tapahtuvaan syntypaikkalajitteluun. Kaikkien kiinteistöjen tulee Porin Jätehuollon toiminta-alueella lajitella jätteensä hyödynnettäviin ja sekajätteeseen ja toimittaa ne joko kiinteistön omiin keräysvälineisiin tai alueellisiin hyötykeräyspisteisiin, isot jäte-erät ja vaaralliset jätteet tulee toimittaa joko Porin kierrätyskeskukseen tai Hangassuon jäteaseman lajittelupisteeseen.

Voimassa olevien jätehuoltomääräyksiensä mukaan vähintään viiden asunnon kiinteistöillä on oltava erilliset keräysvälineet biojätteelle, keräyskartongille ja sekajätteelle. Vähintään kymmenen asunnon kiinteistöillä on oltava erilliset keräysvälineet edellisten lisäksi myös keräyslasille, -metallille ja energiajätteelle.

Kiinteistökohtaisen jätteiden kuljetukset hoitavat yhteistyöalueella sopimusperusteisena jätteenkuljetusyrietykset.

Kaikkien kiinteistöjen on velvollisuus liittyä järjestettyyn jätteen kuljetukseen.

Porin kierrätyskeskus

Tavoitteena on, että kaikki käyttökelpoinen voidaan joko uudelleen käyttää tai kierrättää. Toiminnan tarkoituksena on vähentää kaatopaikalle menevän tavaran määrää ja ympäristökuormitusta. Porin kierrätyskeskuksessa kävi keskimäärin 700 asiakasta viikossa eli 36 400 asiakasta vuodessa, joten asiakkaat ovat löytäneet kierrätyskeskuksen monipuoliset palvelut. Porin kierrätyskeskus edistää erinomaisesti jätteiden kierrätystä ja hyötykäyttöä Porin seudulla. On tärkeää saada muun muassa käytöstä poistuvien rikkiäisten sähkö- ja elektroniikkalaitteiden materiaalisältö hyötykäyttöön ja ongelmajätteet eli vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn.

Porin kierrätyskeskus vastaanottaa maksutta kotitalouksien hyötyjätteitä, vaaralliset jätteet ja käyttökelpoiset tavarat sekä maksullisena polttoon soveltuvat energiajätteet. Kuluttajilla kaikkialta Suomesta on mahdollisuus palauttaa vanhat, kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaitteet veloitusetta Porin kierrätyskeskukseen. Kunnossaolevat laitteet kierrätyskeskus myy tarkastuksen jälkeen niitä tarvitseville ja rikkiäiset laitteet ohjataan valmistajia ja maahantuojia edustavien tuottajayhteisöjen käsittelylaitoksille hyödynnettäväksi materiaalina. Sähkö- ja elektroniikkaromua ovat kaikki laitteet, jotka ovat toimineet

sähköllä, pienakuilla tai paristoilla tai jotka ovat olleet liitettyinä puhelinverkkoon, sekä loisteputket ja energiansäästölamput.

Kierrätyskeskuksessa vastaanotettiin vaarallisia jätteitä, kuten öljyä, akkuja, maalia, liima ja lakkoja, 149,37 tonnia. Kaikkiaan sähkö- ja elektroniikkaromua vastaanotettiin yhteensä 553,5 tonnia. Vaarallisiksi jätteiksi luokiteltavaa sähkö- ja elektroniikkaromua ovat muun muassa jääkaapit, pakastimet, televisiot, monitorit, kannettavat tietokoneet ja laitteet, joissa on kiinteä sisäänrakennettu akku.

”Tavoitteena on, että kaikki käyttökelpoinen voidaan joko uudelleen käyttää tai kierrättää.”

Myymälä

Kierrätyskeskuksen myymälässä on käyttökelpoista tavaraa myynnissä edullisesti. Kierrätyskeskukselta ostettiin sinne toimitettuja, kunnossa olevia kodinkoneita 310 kappaletta. Huonekalut ja kodin käyttöesineet tekevät kauppansa etenkin syksyisin. Kierrätystavaran myynnillä katetaan osa kierrätyskeskuksen kuluista.

Keräystempaukset

Kierrätyskeskus järjesti useita erilaisia keräystempauksia eri puolilla kaupunkia sekä kierrätyskeskuksessa. Joka-vuotinen energiajätteen ja lumppujen viikon mittainen maksuton keräystempaus oli keväällä ja syksyllä Porin kierrätyskeskuksessa. Kiertäviä vaarallisten jätteiden keräyksiä järjestettiin keväällä ja syksyllä.

Kuljetuspalvelu

Kierrätyskeskuksessa on myös kuljetuspalvelu. Kierrätysauto noutaa ja vie tilauksesta maksua vastaan tavaroita. Tarvittaessa asiakas voi lainata sieltä myös peräkärryä tavaroiden kuljetuksiin.

Alueelliset hyötyjätepisteet

Porin Jätehuollolla on eri puolilla Poria 47 hyötyjätepistettä, joihin voi tuoda keräyspaperit ja -kartongit, -lasit ja -metallit. Osassa pisteissä on lisäksi UFF:n vaatekeräysväline.

Vapaa-ajan kiinteistöjen sekajäte- ja hyötyjätepisteet

Porin alueen saarissa sijaitsevat vapaa-ajankiinteistöt voivat liittyä Porin Jätehuollon järjestämiin venesatamissa olevien sekajäteastian käyttäjiksi erillistä maksua vastaan. Sekajäteastiat ovat käytössä kesäkauden. Venesatamissa on myös hyötyjäteastioita.

Porin kierrätyskeskus.

Hyödynnettävät jätteet

Energiajäte	energiahyötykäyttöön Lehti Energia Oy, Fortum Oy, Kauttuan voimalaitos
Haravointijäte	kompostointi, kaatopaikan verhoiluun
Keräyslasi	uusien lasipakkausten ja lasivillan valmistukseen > Kaunismäki Oy
Keräysmetalli	metalliteollisuuden raaka-aineeksi Kuusakoski Oy, Mäntyluoto
Keräyspaperi ja -kartonki	Suomen Keräystuote Oy, Corenso Oy, hylsykartonkitehdas
Käsittely puu	energiahyötykäyttöön Fortum Oy, Kauttuan voimalaitos
Maa- ja kiviainekset	kaatopaikan rakentisiin
Painekyllästetty puu	Demolite Oy > energiahyötykäyttöön Ekokem Oy, Riihimäki
Pilaantuneet maat	kompostointi, kaatopaikan rakentisiin
Risut/käsittelemätön puujäte	energiahyötykäyttöön > Porin Prosessivoima Oy, Kaanaan voimalaitos
SER	materiaalikierrätykseen > Elker Oy, ERP Finland ry, Serty ry
Vaaralliset jätteet	Ekokem Oy, Riihimäki

Hangassuon jäteasema

Hangassuon jäteasema huolehtii sinne toimitetuista hyödynnettävistä ja loppusijoitettavista jätteistä mahdollisimman tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Tavanomaisen ja erityisjätteen loppusijoitusalueiden lisäksi jäteasemalla on alueet risujen ja puujätteen vastaanotolle ja käsittelylle, puutarhajätteen kompostoinnille, pilaantuneiden maiden käsittelylle ja ylijäämämaiden vastaanotolle sekä nestemäisille jätteille vastaanotto- ja käsittelylaitteet. Hangassuon jäteasemalla otetaan vastaan yhdyskuntajätteen lisäksi myös teollisuus-, rakennus- ja erityisjätteitä.

Vuonna 2010 jäteasemalla otettiin vastaan hyödynnettäviä jätteitä 41 131 tonnia ja loppusijoitettavia jätteitä 24 474 tonnia. Raskaita ajoneuvoja kävi 9 713. Kaikista Hangassuolla vastaanotetuista jätteistä hyödynnettiin 63 prosenttia.

Pientuojien jätteiden lajittelupiste

Hangassuon pientuojien jätteiden lajittelupisteellä kävi vuoden aikana 12 479 asiakasta. Risu- ja puujätteen vastaanotto ja hyödyntäminen on hyvä palvelu alueen asukkaille. Risut ja puujäte haketetaan Hangassuolla ja hake myydään polttoaineksi voimalaitoksille. Hakkeen energiamäärä oli 6 421 MWh.

Hangassuon lajittelupisteellä otetaan vastaan myös keräysmetallit, -lasit, -paperi, -kartonki, painekyllästetyt puut, käsittelyt puut, energia-, laatta-, tiilijätteet sekä sekajätteet ja kotitalouksien vaaralliset jätteet.

Kierrätyskumppanit

Vaaralliset jätteet toimitettiin Ekokem Oy:lle, joka käsitteli ne Riihimäen laitoksessaan uusien tuotteiden materiaaleiksi ja energiaksi kaukolämpötuotantoon.

SER:n noutivat maahantuojien tuottajayhteisöt ERP Finland ry, Elker Oy ja Serty ry. SE-romusta saadaan materiaalihyötykäyttöön yli 80 prosenttia asianmukaisissa käsittelylaitoksissa.

Energiajätteet toimitettiin murskattavaksi Lehti Energia Oy:lle ja sieltä voimalaitoksille poltettavaksi.

Keräyspaperi ja -kartonki toimitettiin hyödynnettäväksi Corenso Oy:n hylsykartonkitehtaalle Porin Aittaluotoon.

Keräysmetallit toimitettiin hyödynnettäväksi Kuusakoski Oy:lle metalliteollisuuden raaka-aineeksi.

Metallipakkauksia kierrätettäessä energiansäästö on 75–95 prosenttia verrattuna uuden raaka-aineen käyttöön.

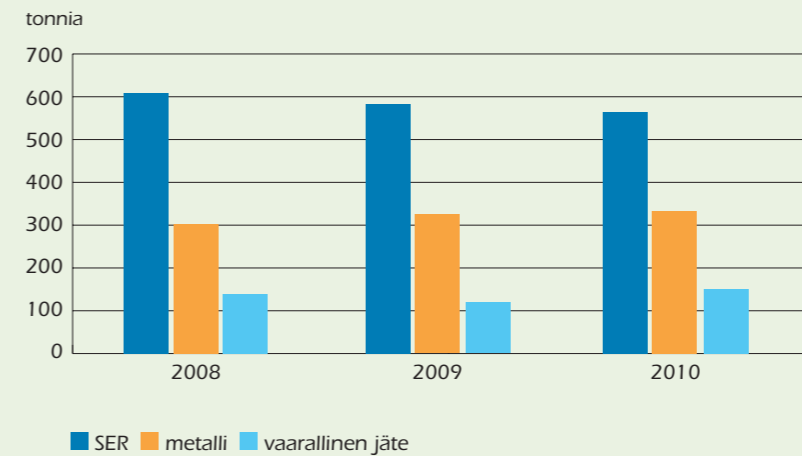
Keräyslasit toimitettiin hyödynnettäväksi uusien lasipakkausten ja lasivillan valmistuksessa.

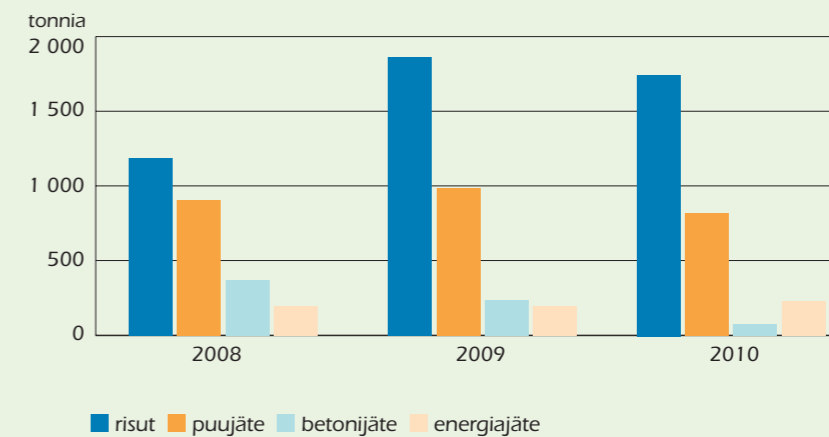
Hangassuon
lajittelupiste.

” Hangassuon jäteasema huolehtii sinne toimitetuista jätteistä mahdollisimman tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti.

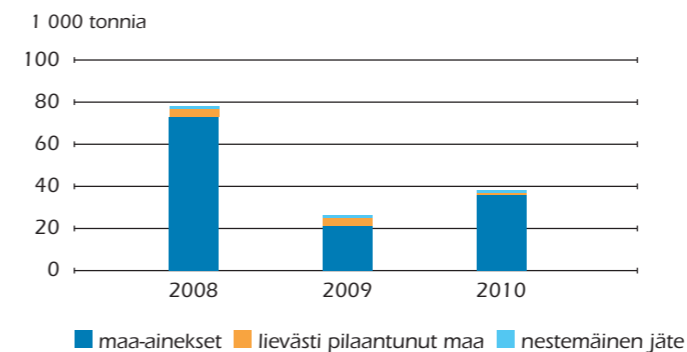
Hyötyjätteitä

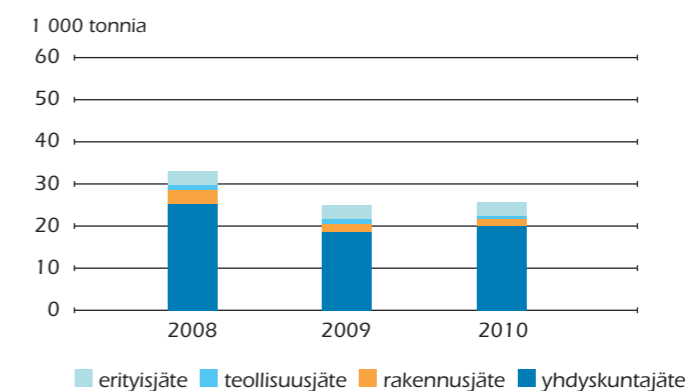
Hyötyjätteitä

Hangassuon jäteaseman hyötyjätteitä

Hangassuon jäteasemalla loppusijoitetut jätteet

” Kaatopaikkojen hoidon tavoitteena on minimoida jätteistä aiheutuvat terveys- ja ympäristöhaitat.

Ympäristö-vaikutusten seuranta

Kaatopaikkojen ympäristövaikutuksia aiheuttavat muun muassa jätteen mätänemisessä syntyvä kaatopaikkakaasu sekä hajoamistuotteiden ja haitta-aineiden kulkeutuminen vesistöihin. Kaatopaikkojen hoidon tavoitteena on minimoida jätteistä aiheutuvat terveys- ja ympäristöhaitat. Hangassuon jäteaseman toimintaa ohjaavat Lounais-Suomen ympäristökeskuksen (nykyisin Varsinais-Suomen ELY-keskus) myöntämät ympäristöluvat. Ympäristövaikutuksia seurataan tarkkailuohjelman mukaan. Tarkkailun suorittaa Kokemäenjoen Vesistön Vesiensuojeluyhdistys ry.

Pinta-, pohja- ja suotovedet

Kaatopaikkavesi on kaatopaikalla muodostuvaa likaantunutta nestettä. Kaatopaikkavedelle on ominaista muun muassa korkeat typpipitoisuudet sekä COD- ja sähkönjohtavuusarvot. Hangassuon jäteaseman pinta-, pohja- ja suotovesistä tarkkaillaan säännöllisesti fysikaaliskemiallisia suureita sekä raskasmetalleja tarkkailuohjelman mukaisesti.

Luotsinmäen keskuspuhdistamolle johdettiin Hangassuon suotovesiä kaikkiaan 61 833 m³/a, joista uudella vastaanottoalueella syntyi 14 676 m³/a. Uuden alueen suotovesimäärä oli 24 prosenttia vanhan alueen suotovesimäärästä. Uuden alueen kuormituksessa tapahtui merkittävää laskua veden laadun kohenemisen myötä. Eniten pieneä typpikuormitus. Uuden alueen kuormitus kokonaisvesimäärän mukaan laskettuna oli seuraava: BHK7 13 999 kg/a (AVL 511), typpi 285 kg/a (AVL 65), fosfori 39,7 kg/a (AVL 43).

Puhdistamolle menevään viemäriin kohdistunut kuormitus vanhalta ja uudelta alueelta oli kokonaisvesimäärän mukaan laskettuna keskimäärin seuraava: BHK7 1906 kg/a (AVL 70), typpi 8973 kg/a (AVL 2049) ja fosfori 37,6 kg/a (AVL 41). Viemäriin johdettu kuormitus oli orgaanisen aineen ja fosforin osalta edellisvuosien luokkaa. Typpikuormitus sen sijaan kolminkertaistui ja oli selvästi koko seurantajakson suurin. Tämä johtuu vanhan alueen jälkihoitotöistä ja Luotsinmäen puhdistamolietteen käytöstä maisemointitöissä. Kaatopaikan vaikutukset ovat koko ajan vähentyneet Lahdenojassa, mutta veden laatu oli kuitenkin edellisvuosia heikompi kohonneen typpipitoisuuden takia. Kuormitus vastasi asukasvastineluvulla mitattuna BHK:n osalta keskimäärin 39, kokonaistypen osalta 157 ja fosforin osalta viiden asukkaan kuormitusta.

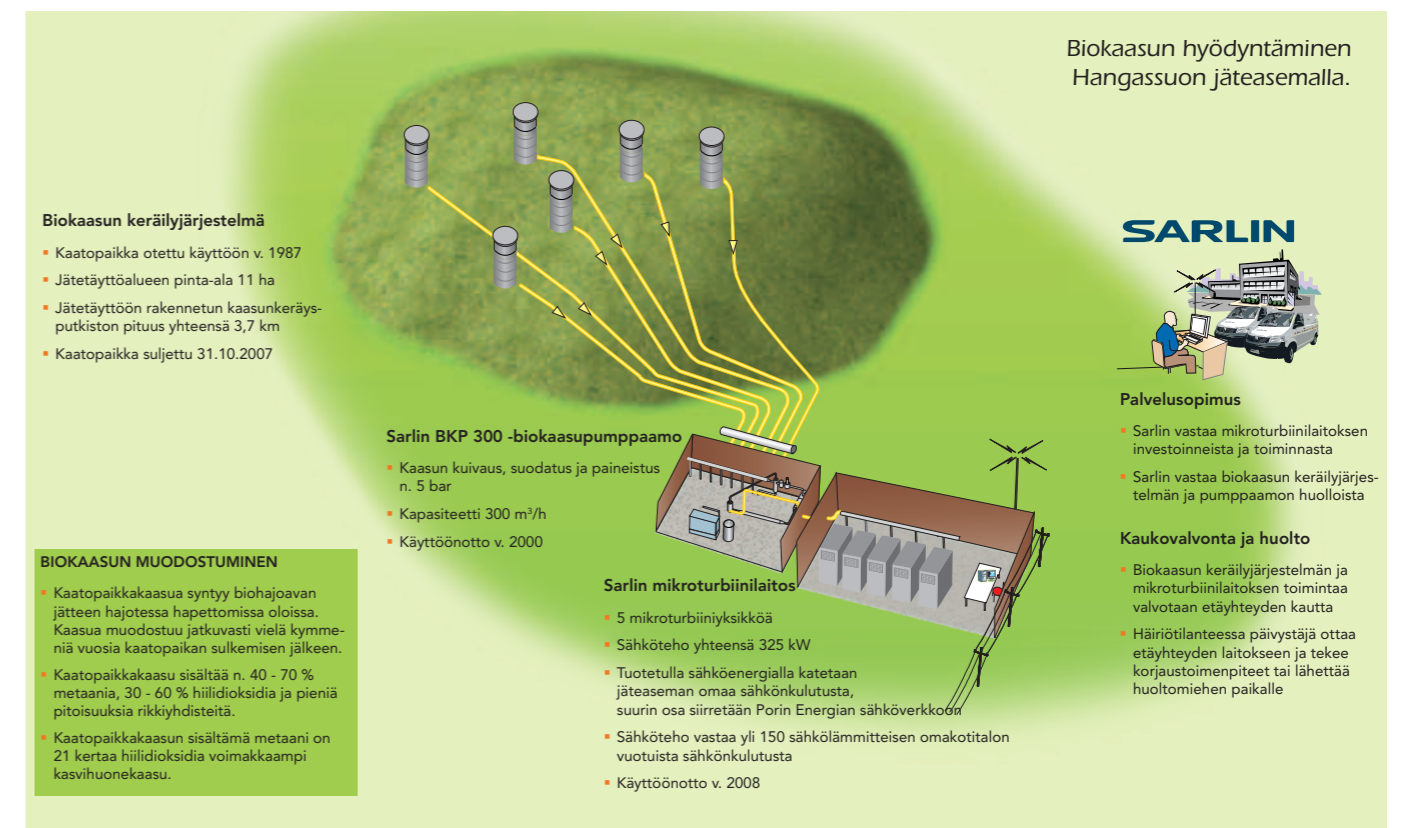
Biokaasusta sähköenergiaa

Kaatopaikoilla syntyvä kaatopaikkakaasu sisältää lähinnä metaania ja hiilidioksidia sekä pieniä määriä hajua aiheuttavia rikki-, kloori- ja fluoriyhdisteitä. Metaani on 21 kertaa hiilidioksidia voimakkaampi kasvihuonekaasu. On arvioitu, että kaatopaikkojen metaanipäästöt muodostavat noin kaksi prosenttia Suomen kasvihuonekaasupäästöistä. Kaatopaikkakaasun energiahyötykäytöllä voidaan korvata fossiilisia polttoaineita ja vähentää niiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia.

Hangassuon jäteasemalla on kerätty vuodesta 2001 jätetäyttöön rakennetun putkiston avulla kaatopaikkakaasuja talteen biokaasupumppaamoon ja poltettu ne soihdussa ympäristöystävällisempään muotoon. Vuodesta 2008 biokaasu on ohjattu energiana hyödynnettäväksi Hangassuolle raken-

” Biokaasusta saadaan hyvin sähköä.

nettuun mikroturbiinilaitokseen, jossa siitä on tehty sähköä alueen verkkoon. Koko biokaasupumppaamon toiminta-aikana kaasua on saatu talteen noin 16,1 miljoonaa kuutiometriä. Näin biokaasun keräyksellä on merkittävä vaikutus kasvihuonekaasujen vähentämisessä. Vuoden 2010 aikana biokaasusta valmistettiin sähköä 1 567 MWh, josta Hangassuon omaan käyttöön meni 193 MWh.

Investoinnit

Hangassuon vanha, 12 hehtaarin loppusijoitusalue poistui käytöstä 31.10.2007 ja sen jälkihoitotyöt käynnistyivät kesällä 2009 ja jatkuvat vuoteen 2012.

Jälkihoitovaiheessa vanha käytöstä poistetulla alueella tehostetaan kaatopaikkakaasujen talteenottoa rakentamalla pintasuojarakenteet täytön päälle. Kerrokset estävät myös puhtaiden sade- ja sulamisvesien pääsyn jätetäyttöön. Ympäristövaikutuksia torjutaan lisäksi suotovesien keräyksellä ja käsittelyllä. Tämän ympäristönsuojeluinvestoinnin kustannukset ovat 3,56 miljoonaa euroa.

Suomalaisen omakotitalossa asuvan kotitalouden vuosittaiset jätehuoltomenot ovat keskimäärin 200 euroa.

Tiedotus

Porin Jätehuollon tiedotuksen tavoitteena on aktiivisesti kertoa jätehuollon järjestämisestä, vaikutuksista ihmisten elinympäristöön ja ympäristönsuojeluun sekä jätteiden hyödyntämisestä.

Porin Jätehuolto järjesti opastustilaisuuksia lukuisille ryhmille sekä kierrätyskeskuksessa ja Hangassuon jäteasemalla. Vuoden aikana 820 eri oppilaitosten opiskelijaa tutustui kierrätyskeskuksen toimintaan. Hangassuon jäteasemalla vierailivat keväällä peruskoulujen oppilaat.

Porin Jätehuollon nettisivut uudistettiin. Internetissä on voinut seurata ajankohtaisia jätehuoltoasioita ja tulostaa oppaita sekä tutustua valtakunnalliseen kierrätysinfoon ja jäteinfoon. Kierrätysinfoissa esitellään alueelliset kierrätyspisteet koko Suomen alueella. Jäteinfoissa esittäytyvät kaikki Suomen kunnalliset jätelaitokset. Kunnallisten jätelaitosten julkaisu Suomen yhdyskuntajätehuollosta 2010 – **Tietoa, taitoa ja tehokkuutta** – jaettiin päättäjille.

Porin Jätehuollon toimialueella vuosittain ilmestyvä jäte-neuvonnan tiedotuslehti, JäteVaakku, ilmestyi kahdeksatta kertaa ja se jaettiin kaikkiin yhteistyöalueen kotitalouksiin. Jäteneuvonnan keinoin vähennetään syntyvän jätteen määrää ja lisätään kierrätystä ja hyötykäyttöön menevän jätteen osuutta.

Porin kierrätyskeskuksessa on info-tila, jossa kävijöille on esillä ajankohtaista tietoa jätehuollosta ja jaossa oppaita sekä

esitteitä. Myös tyypillisimmät kotikompostorit ovat esillä kierrätyskeskuksessa.

Suomalaisen omakotitalossa asuvan kotitalouden jätehuoltomenot olivat keskimäärin 200 euroa vuodessa ja vastaavasti porilaisen kotitalouden jätehuoltomenot olivat 170 euroa vuodessa.

Suomessa yhdyskuntajätteen määrä asukasta kohden oli 478 kilogrammaa. Yhdyskuntajätteestä noin 60 prosenttia kertyy kotitalouksista, loppuosa pääasiassa palvelualoilta, erityisesti kaupasta ja terveydenhoidosta. Yhdyskuntajätteestä noin puolet koostuu elintarvike-, keräyspaperi- ja kartonki-jätteestä.

Suomessa yhdyskuntajätteistä hyödynnettiin materiaalina ja polttamalla 54 prosenttia ja kaatopaikoille vietiin 46 prosenttia.

Porin Jätehuollon alueella kaatopaikalle ohjautui yhdyskuntajätettä keskimäärin 153 kilogrammaa asukasta kohden eli 32 prosenttia ja kierrätykseen ja hyötykäyttöön 68 prosenttia.

Ekomaksu on kiinteistökohtainen kiinteä vuosimaksu, jolla katetaan yleisiä tiedotus-, neuvonta- ja aluekeräyspalveluja, joista ei erikseen peritä maksua sekä vaarallisen jätteen aiheuttamia kustannuksia.

Jättemaksu on jätteen määrän perusteella määräytyvä jätteiden käsittelystä tai hyödyntämisestä perittävä maksu, jolla katetaan käsittelypaikkojen rakentamisesta, ylläpidosta ja jälkihoidosta aiheutuvat kulut.

Järjestetty jätteenkuljetus: jätelain mukaan kunnan on järjestettävä yhdyskuntajätteen jätteenkuljetus joko kunnan omana toimintana tai yksityisiä yrityksiä kilpailuttamalla tai sopimusperusteisena.

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus eli kilpailutettu jätteenkuljetus: yhdyskuntajätteen kuljetus on alueellisesti kilpailutettu ja keräysreittien logistiikka näin suunniteltu mahdollisimman tehokkaaksi, kustannukset ja ympäristövaikutukset minimoiden.

Kilpailutus: kuntien jätelaitokset hankkivat palveluja julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön mukaisesti yksityisiltä yrityksiltä julkisesti kilpailuttamalla. Yleisesti kilpailutettu ja toimintoja ovat jätteiden kuljetukset, konetyöt ja hyödyntämispalvelut.

Käsittely on lainsäädännössä määritelty loppusijoitukseksi kaatopaikalle. Käytetään myös yleiskielen terminä erillisille jätehuollon prosesseille.

Loppusijoitus on toiminto, jossa hylättävät jätelajit pysyvästi sijoitetaan kaatopaikkaan. Loppusijoitukseen ohjautuvat sellaiset jätelajit, joille ei ole aineena tai energiana hyödyntämismahdollisuuksia tai joiden turvallinen käsittely edellyttää välitöntä peittämistä.

Jätehuolto: jätelain mukainen toiminta, joka sisältää jätteen keräyksen, kuljetuksen, hyödyntämisen ja loppusijoituksen sekä käsittelypaikan tarkkailun ja jälkihoidon.

Energiajäte: energiahyötykäyttöön voimalaitosten poltettavaksi soveltuvaa erilliskerättyä jätettä.

Henkilöstö

Porin Jätehuollon palveluksessa oli vuoden lopulla 15 vakituista työntekijää ja 2 työllistämistuella palkattua. Kesäkaudella työskenteli 5 alan opiskelijaa eri työpisteissä. Henkilöstön keski-ikä oli 44 vuotta.

Alan ajankohtaiseen koulutukseen ja kursseille työntekijät osallistuivat aktiivisesti. Kaksi työntekijää oppisopimuskoulutautuu ympäristöhuollon ammattitutkintoa varten. Käyttöpääällikkö osallistui Saksaan suuntautuneelle jätehuollon opintomatulle.

Porin Jätehuollon yhteistyötoimikunta toimii työnantajan ja henkilöstön välisenä yhteistyöelimenä sekä työsuojelutoimi-

kuntana. Työsuojelun toimintaohjelma uudistettiin. Työtaturmia ei tapahtunut vuonna 2010.

Porin Jätehuolto tuki henkilöstön liikunnallisia, sosiaalisia ja kulttuuriharrastuksia maksamalla osan henkilöstön käyttämistä työhyvinvointia edistävästä palveluista.

Porin Jätehuollon henkilöstön tunnusluvut 31.12.2010

- Vakainainen henkilöstömäärä 15
- Työломalla olevat henkilöt 0
- Tilapäinen henkilöstömäärä 2
- Henkilöstön keski-ikä 44
- Naisia (vakainaiset ja tilapäiset mukaan lukien) 5
- Miehiä 12
- Työtaturmat 0
- Palkat ja palkkiot 583 742 €
- Eläkevakuutusmaksut 143 648 €

- Muut henkilöstösivukulut 27 499 €
- Henkilöstön ammattitaidon ylläpito 4 639 €
- Henkilöstön hyvinvointi- ja virkistystoiminta 2 803 €

Henkilöstön koulutus

- Ylempi korkeakoulututkinto 2
- Opistotutkinto 4
- Ammattitutkinto 9

Hyötyjäte: jätettä, joka voidaan käyttää uudelleen sellaisenaan tai jonka sisältämä materiaali tai energia voidaan hyödyntää.

Keräyskartonki: käytöstä poistettuja kierrätyskelpoisia kuitu- ja kartonkipakkausia sekä keräyspahvia.

Vaarallinen jäte: jätettä, joka kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Sekajäte: jätettä, joka jää jäljelle, kun hyötyjätteet, vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on lajiteltu erikseen.

Kierrätys on toimintaa, jonka tarkoi-

tuksena on ottaa talteen jäte materiaalina uudelleen käytettäväksi.

Syntypaikkalajittelu: kiinteistöllä tapahtuva yhdyskuntajätteen lajittelu erilaiseen hyödyntämiseen tai käsitteilyyn meneviin jättejakeisiin.

Yhdyskuntajäte on asumisessa syntyvä jäte (kotitalousjäte) sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettava kaupan ja teollisuuden sekä palvelutoiminnan jäte.

Uudelleenkäyttö: tietyn tuotteen käyttäminen uudelleen samaan tai eri tarkoitukseen. Esimerkiksi uudelleen täytettävät palautuspullot.

Tuottajanvastuu: tuotteiden valmistajien ja maahantuojien on huolehdittava tuotteidensa jätehuollosta, kun tuotteet poistetaan käytöstä. Tuottaja vastaa siis keräilyyn, esikäsittelyyn, kierrätykseen, hyödyntämiseen ja muun jätehuollon järjestämisestä sekä siitä aiheutuviin kustannuksiin. Päämääränä on tehostaa materiaalin hyötykäyttöä ja ohjata tuotesuunnittelua niin, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Tuottajan on myös tiedotettava tuottajanvastuuta koskevista asioista. Tuottajanvastuun piiriin kuuluvat: romuajoneuvot, renkaat, sähkö- ja elektroniikkalaitteet (SER), paperi, pakkaukset, akut ja paristot.

Talous

Porin Jätehuollon toiminnan kaikki kulut katetaan jätehuollon perusmaksulla eli ekomaksulla (12,5 %), Hangassuon jätemaksuilla (78,5 %) ja muilla tuloilla (9 %). Porin Jätehuollon järjestämiin palveluihin ei käytetä verovaroja. Palveluista osa tuotetaan itse ja osa hankitaan hankintalain mukaisesti kilpailuttamalla yksityisiltä palveluyrityksiltä.

Vuoden 2010 liikevaihto oli 3 432 637 euroa. Liikevaihto kasvoi viisi prosenttia edellisvuodesta. Tulos oli 393 739 euroa. Liikelaitoksen talous on kokonaisuutena erittäin hyvä. Liikelaitoksella ei ole velkaa. Kertynyt ylijäämä on 4 813 041 euroa.

Kulut olivat 2 908 069 euroa ja muodostuivat jäteneuvonnan ja jätehuollon suunnittelun, kierrätyskeskuksen, alueellisten hyötykeräyspisteiden sekä Hangassuon jäteaseman ja lajittelupisteen kuluista. Hangassuon jälkihoitoon käytettiin 1 015 633 euroa ja uuden alueen jälkihoitovarausta tehtiin 244 770 euroa. Jäteneuvonnan ja alueellisen jätehuollon suunnittelun kulut Porin Jätehuollolle olivat 194 279 euroa. Jäteveroa tilitettiin tullilaitokselle 734 220 euroa.

” **Uusi jätelaki antaa hyvät mahdollisuudet kehittää Porin seudun kuntien jätehuoltoa.**

Hangassuon sulkemisvarauksella varaudutaan jätteiden loppusijoitusalueiden sulkemisvaiheen jälkihoitokustannuksiin. Varauksen määrä perustuu arvioon jälkihoitokustannuksista sulkemisvaiheessa. Jälkihoitovarausta kirjataan vuosittain niin, että se saavuttaa tavoitemäärän loppusijoitusalueen täytyessä. Jälkihoitovarausta puretaan sulkemiskustannuksia vastaan. Jälkihoitovaraus on niin sanottu pakollinen varaus. Vuodesta 2009 ja vuoden 2010 loppuun mennessä Hangassuon vanhan alueen toteutuneita sulkemiskuluja oli 1 512 677 euroa. Uuden alueen sulkemiskuluihin on varauduttu vuodesta 2008 ja vuodelta 2010 jälkihoitovarausta on kirjattu 244 770 euroa. Vuoden 2010 lopussa jälkihoitovarausta lisäysten ja vähennysten jälkeen oli 2 670 403 euroa.

Tunnusluvut 2010

Liiketulos liikevaihdosta	11,6 %
Nettotulos liikevaihdosta	11,5 %
Omavaraisuusaste	100 %
Oman pääoman tuotto	7 %
Sijoitetun pääoman tuotto	8 %
Voitto	11 %
Taseen loppusumma	9,258 milj. euroa

Kehitysnäkymiä

Uusi jätelaki hyväksyttiin eduskunnassa 11.3.2011. Jätelain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2012 alkupuolella. Lailla pannaan täytäntöön EU:n uusi jätedirektiivi ja saatetaan jätelainsäädäntö uudistetun perustuslain periaatteiden mukaiseksi. Laki selkiyttää eri toimijoiden velvollisuuksia.

Jätelain kokonaisuudistuksen tavoitteena on edistää jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä, jätteiden kierrätyksen ja muun hyödyntämisen lisäämistä sekä vähentää kaatopaikalle vietävän jätteen määrää.

Kuntien tehtävänä on asumisen, terveys- ja sosiaalitoimen, koulutuksen, julkisen hallinnon ja palvelujen jätehuollon järjestäminen. Kuntien vastuulla on näiden kiinteistöjen yhdyskuntajätteiden kuljetuksen, kierrätyksen, hyödyntämisen ja loppukäsittelyn järjestäminen, siltä osin kuin jätteet eivät kuulu tuottajien vastuulle. Uutta on täysi tuottajien jätehuoltovastuu pakkausten jätehuollon järjestämisessä. Lain mukaan kuluttajilla tulee olla mahdollisuus luovuttaa pakkaukset tuottajien järjestämään keräykseen maksutta. Kerätyt pakkausmateriaalit luovutetaan tuottajille materiaalina kierrätettäviksi.

Uudessa jätelaissa määritellään selkeästi myös kunnan jätehuoltoviranomainen. Käsite selkeyttää jätehuollon viranomaistehtävien eroa jätehuollon valvontaan, joka on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävä.

Jätehuoltoviranomaisena voi toimia Porin Jätehuollon yhteistyökuntien näin sopiessa Porin Jätehuollon johtokunta, joka toimii siis jo nyt kuntalain 77 §:n mukaisena kuntien yhteisenä toimielimenä. Johtokunnassa on edustettuina yhteiskuntien edustajat. Näin sama organisaatio voi hoitaa kuntien jätehuollon järjestämisen ja jätehuoltoviranomaistehtävät. Kunnan jätehuoltoviranomainen voi siirtää laissa tarkoitettua toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Jätehuoltoviranomaisen toimivaltaan kuuluvat suoraan jätelain nojalla muun muassa seuraavat kunnalle jätelaissa säädetyt tehtävät:

- yleisten jätehuoltomääräysten hyväksyminen
- jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen
- jätteen kuljetusjärjestelmästä päättäminen
- jätetaksan hyväksyminen

- jätemaksujen maksuunpanosta päättäminen
- jätemaksumuistutusten käsittely
- jätemaksujen kohtuullistaminen

Uusi jätelaki antaa hyvät mahdollisuudet kehittää Porin seudun kuntien jätehuoltoa jätehuollon viranomaistehtävineen Porin Jätehuolto -liikelaitokselle ja näin tiivistää jätehuoltoyhteistyötä toimivammaksi kokonaisuudeksi. Jätehuollon yhteistyösopimuksessa määritellään jätehuoltoviranomainen.

Jätehuoltomääräysten antamisvaltuus kapenee koskemaan lähinnä kunnan vastuulla olevia jätteitä ja jätteen keräyksen ympäristö- ja terveyshaittojen torjuntaa. Elinkeinotoiminnan jätettä, kuten erilliskeräysvelvoitetta koskeva sääntely tapahtuu tulevaisuudessa asetuksilla.

Kunnan vastuulla oleva kuljetusjärjestelmä voi olla edelleenkin joko kunnan järjestämä eli kilpailuttama tai kunnan niin päättäessä kiinteistönhaltijan tilaama eli sama kuin vanhan jätelain mukainen sopimusperusteinen jätteenkuljetus.

Valtioneuvoston energia- ja ilmastostrategiassa esitetään biohajoavien jätteiden kaatopaikkasijoittamisen rajoittamista lähitulevaisuudessa. Tulevaisuudessa kaatopaikoille sijoitetaan lähinnä hyödyntämiskelvottomia jätteitä. Uuden jätelain nojalla annettavilla asetuksilla on tarkoitus säätää muun muassa eri jätteiden kierrätys- ja hyödyntämistavoitteista sekä jätteen kaatopaikkakäsittelyä koskevista rajoituksista.

Keräily- ja kuljetuslogistiikat tulevat entistä tärkeämmiksi suunniteltaessa kierrätysmateriaalien ja hyötykäyttöön ohjattavien jätteiden taloudellista ja vähäpäästöistä hyödyntämistä. Etenkin asuntoalueiden jättekuljetuksiin ja niiden aiheuttamiin päästöihin pyritään löytämään ratkaisu suunnitelmakaudella. Keskitetty kuljetus mahdollistaa tehokkaan logistiikan, jolloin jättekuljetusten päästöt vähenevät 14–31 prosenttia.

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2010

	2010	2009
LIKEVAIHTO	3 432 638	3 265 073
Liiketoiminnan muut tuotot	43 619	13 802
MATERIAALIT JA PALVELUT	-681 967	-657 789
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-96 296	-94 394
Ostot tilikauden aikana	-96 296	-94 394
Palvelujen ostot	-585 671	-563 395
HENKILÖSTÖKULUT	-754 891	-734 019
Palkat ja palkkiot	-583 743	-559 733
Henkilösivukulut	-171 148	-174 286
Eläkekulut	-143 648	-138 395
Muut henkilösivukulut	-27 500	-35 891
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-418 855	-410 380
Suunnitelman mukaiset poistot	-418 855	-410 380
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1 223 934	-1 169 539
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	396 610	307 148
Rahoitustuotot ja kulut	-2 871	
Korkotuotot	30 296	767
Muut rahoitustuotot	6 833	0
Muut rahoituskulut		-10
Korvaus peruspääomasta	-40 000	-40 000
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	393 739	267 905
Vapaaehtoisten varausten muutos		42 000
Rahastojen muutos		
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	393 739	309 905

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2010	2009
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,0	4,9
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	8,0	4,9
Voitto-%	11,0	9,0

Tase 31.12.2010

VASTAAVAA	31.12.2010	31.12.2009
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 477 738	5 896 593
Aineettomat hyödykkeet	59 324	76 274
Muut pitkävaikutteiset menot	59 324	76 274
Aineelliset hyödykkeet	5 418 413	5 820 319
Rakennukset	1 109 162	1 158 474
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 115 287	4 390 811
Koneet ja kalusto	193 965	271 034
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 780 259	3 393 891
Lyhytaikaiset saamiset	3 758 437	3 393 891
Myyntisaamiset	443 923	373 133
Saamiset kunnalta	3 299 168	3 020 757
Siirtosaamiset	15 346	
Rahat ja pankkisaamiset	21 822	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 257 998	9 290 484
VASTATTAVAA	31.12.2010	31.12.2009
OMA PÄÄOMA	5 813 041	5 419 302
Peruspääoma	1 000 000	1 000 000
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 419 302	4 109 307
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	393 739	309 905
PAKOLLISET VARAUKSET	2 670 403	3 441 266
Pakolliset varaukset	2 670 403	3 441 266
VIERAS PÄÄOMA	774 554	429 916
Lyhytaikainen	774 554	429 916
Ostovelat	391 037	119 711
Siirtovelat	126 981	122 676
Muut lyhytaikaiset velat	26 536	187 530
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 257 998	9 290 484

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2010	2009
Kertynyt ylijäämä, 1 000 euroa	4 813	4 545

Rahoituslaskelma

	2010	
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyli-/alijäämä	396 609	
Poistot ja arvonalentumiset	418 855	
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 871	
Tulorahoituksen korjauserät	-770 863	41 730
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	0	
Rahoitusosuudet investointeihin	0	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		41 730
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Saamisten muutokset	-278 411	
Pitkäaikaisten saamisten muutos kunnalta	-86 136	
Korottomien velkojen muutos muilta	344 636	-19 908
Rahoituksen rahavirta		-19 908
RAHAVAROJEN MUUTOS		21 822
Rahavarat 31.12.	21 822	
Rahavarat 1.1.	0	
	21 822	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2010
Investointien tulorahoitus, %	0
Quick Ratio, %	4,9

Liikevaihdon muodostuminen

	2010	2009
Hangassuon jätemaksut	2 690 725	2 621 764
Ekomaksut	428 508	394 215
Energian myynti	72 959	55 327
Kierrätystavaran myynti	48 762	49 875
Hakkeen myynti	68 581	42 888
SER-vastaanotto	32 295	36 210
Metallin myynti	54 751	25 740
Kierrätyskeskuksessa vastaanotettu yhdyskuntajäte	23 221	18 441
Vaarallisten jätteiden vastaanotettu yrityksiltä ja kunnilta	5 106	11 734
Aluekeräyspisteiden hoito- ja kuljetusmaksutulot	7 730	8 879
	3 432 638	3 265 073

**Porin
Jätehuolto**

Porin Jätehuolto

Otavankatu 3 A, 4. krs
PL 231
28101 Pori
puh. 02 621 2525

Porin kierrätyskeskus

Savipajakatu 8
28610 Pori
puh. 02 621 2516

Hangassuon jäteasema

Raumantie 980
29100 Luvia
puh. 02 588 1011

porinjatehuolto@pori.fi
www.pori.fi/porinjatehuolto